

Penge og finansielle markeder

5

Figur 5.1 Oversigt over finansielle markeder

Finansielt marked	Pengemarked (Kort tidshorisont)	Kreditmarked (Mellem tidshorisont)	Kapitalmarked (Lang tidshorisont)
<i>Hvem har finansie- ringsbehov?</i>	Finansielle institutioner og virksomheder med likviditetsmangel	Husholdninger (til forbrugsudgifter) Virksomheder (til driftsfinansiering) Staten	Husholdninger (til boligfinansiering) Virksomheder (til anlægsfinansiering) Staten
<i>Finansielle institutioner</i>	Nationalbanken Banker	Banker Realkreditinstitutter Staten	Banker Realkreditinstitutter Staten Fondsbørsen
<i>Eksempler på fordringer/ værdipapirer</i>	Interbanklån Udenlandsk valuta Indskudsbeviser Aftalekonti	Ind- og udlånskonti i banker Korte obligationer	Aktier Lange obligationer Pantebreve Investeringsbeviser Pensionskonti
<i>Hvem placerer?</i>	Finansielle institutioner og virksomheder med likviditetsoverskud Nationalbanken	Husholdninger Virksomheder	Husholdninger Virksomheder Pensionselskaber Investeringsforeninger

Tabel 5.1 Udviklingen i finansielle institutioner 1999-2011

	Antal virksomheder		Balancesum mia. kr.	
	1999	2011	1999	2011
Pengeinstitutter	188	113	1627	4307
Obligationsudstedende institutter ¹	12	9	1279	3467
Investeringsforeninger	81	91	196	610
Skadesforsikringsselskaber	138	92	103	177
Livsforsikringsselskaber	62	29	610	1496
Pensionskasser	87	50	296	609
Offentlig kapitalforvaltning ²	4	4	290	842
Andre ³	28	57	1	3
I alt	600	445	4402	11511

¹ Realkreditinstitutter samt Danmarks Skibskreditfond

² Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring (AES) samt Den Sociale Pensionsfond (SP)

³ Fondsmæglerselskaber samt Investeringsforvaltningsselskaber

Kilde: Finanstilsynet

Tabel 5.2 Balance for Danmarks Nationalbank. Ultimo 2004, 2008 og 2012

Aktiver (mia. kr.)	2004	2008	2012	Passiver (mia. kr.)	2004	2008	2012
Valutaaktiver	219	216	507	Seddel- og møntomløb	52	61	66
Pengepolitiske udlån	73	241	67	Pengepolitiske indlån	167	128	287
Andre udlån	3	130	3	Statens konto	61	263	162
Obligationer	37	27	34	Andre passiver	7	125	44
Andre aktiver	5	20	16	Egenkapital	50	58	68
Aktiver i alt	337	635	627	Passiver i alt	337	635	627

Kilde: Danmarks Nationalbank

Tabel 5.3 Resultatopgørelse for pengeinstitutter¹⁾ i Danmark

Mia. kr.	2004	2008	2011
Renteindtægter	78	205	101
Renteudgifter	42	151	49
Nettorenteindtægter	35	53	52
Nettogebyrindtægter	16	19	19
Nettorente- og gebyrindtægter	51	72	71
Udgifter til personale og administration	33	46	48
Nedskrivninger på udlån m.v.	2	28	28
Kursregulering og andre poster	15	-4	9
Resultat før skat	30	-6	4

1) Omfatter 91 pengeinstitutter i gruppe 1-3, som tilsammen har ca. 99 pct. af pengeinstitutternes samlede balance

Kilde: Finanstilsynet

Tabel 5.4 Balance for pengeinstitutter¹⁾ i Danmark

Aktiver (mia. kr.)	2004	2008	2011	Passiver (mia. kr.)	2004	2008	2011
Kassebeholdning	20	35	46	Indlån	1034	1682	1623
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	489	556	501	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	705	1178	798
Udlån	1067	2277	1785	Udstedte obligationer	236	585	500
Obligationer	598	885	955	Andre passiver	403	1056	1113
Andre aktiver	348	980	1017	Egenkapital	144	232	270
Aktiver i alt	2522	4733	4304	Passiver i alt	2522	4733	4304

1) Omfatter pengeinstitutter i gruppe 1-3

Kilde: Finanstilsynet

Tabel 5.5 Balance for realkreditinstitutterne i Danmark

Aktiver (mia. kr.)	2004	2008	2011	Passiver (mia. kr.)	2004	2008	2011
Udlån	1521	2174	2501	Udstedte obligationer	1920	2108	2474
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	118	439	628	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	24	478	666
Værdipapirer	453	152	193	Andre passiver	77	100	98
Andre aktiver	29	54	66	Egenkapital	100	133	150
Aktiver i alt	2121	2819	3388	Passiver i alt	2121	2819	3388

Kilde: Finanstilsynet

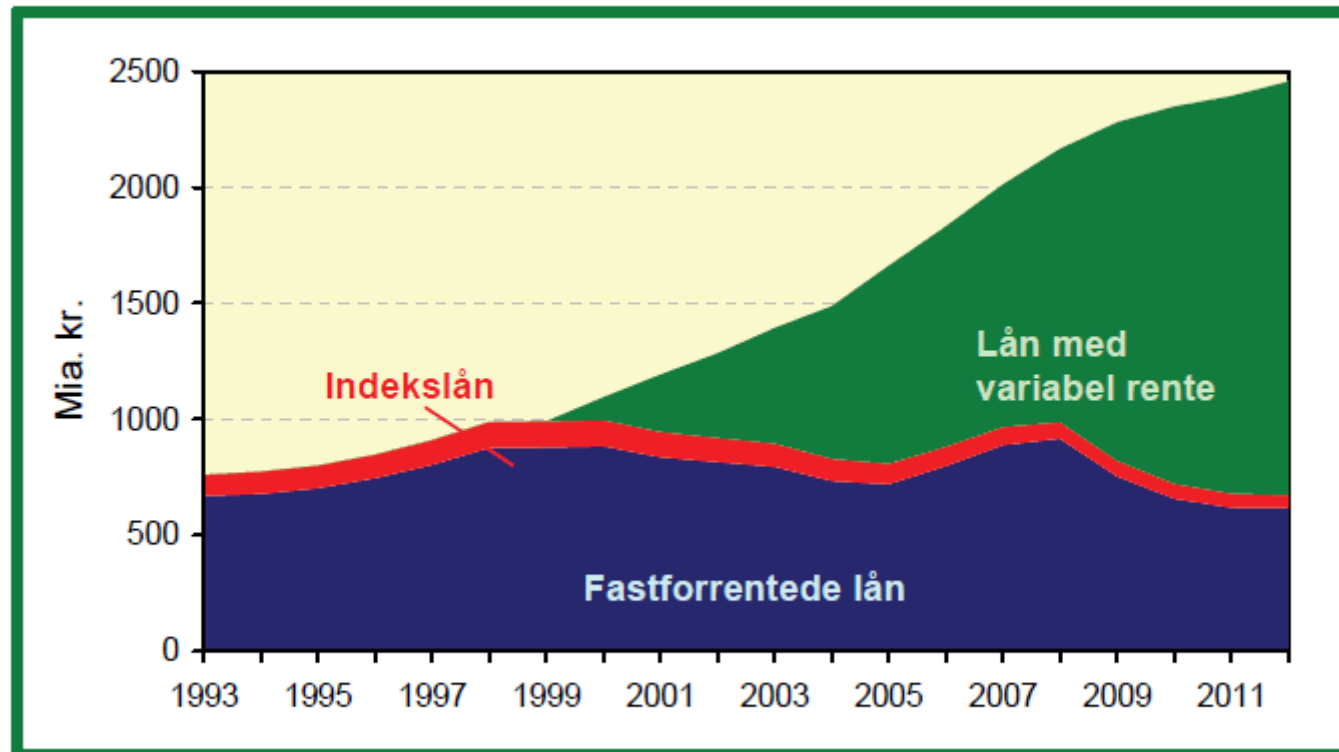
Tabel 5.6 Resultatopgørelse for realkreditinstitutterne i Danmark

Mia. kr.	2004	2008	2011
Nettorente- og gebyrindtægter	12	14	16
Udgifter til personale og administration	5	5	5
Nedskrivninger på udlån m.v.	-1	1	4
Kursregulering og andre poster	2	-6	-2
Resultat før skat	10	2	5

Kilde: Finanstilsynet

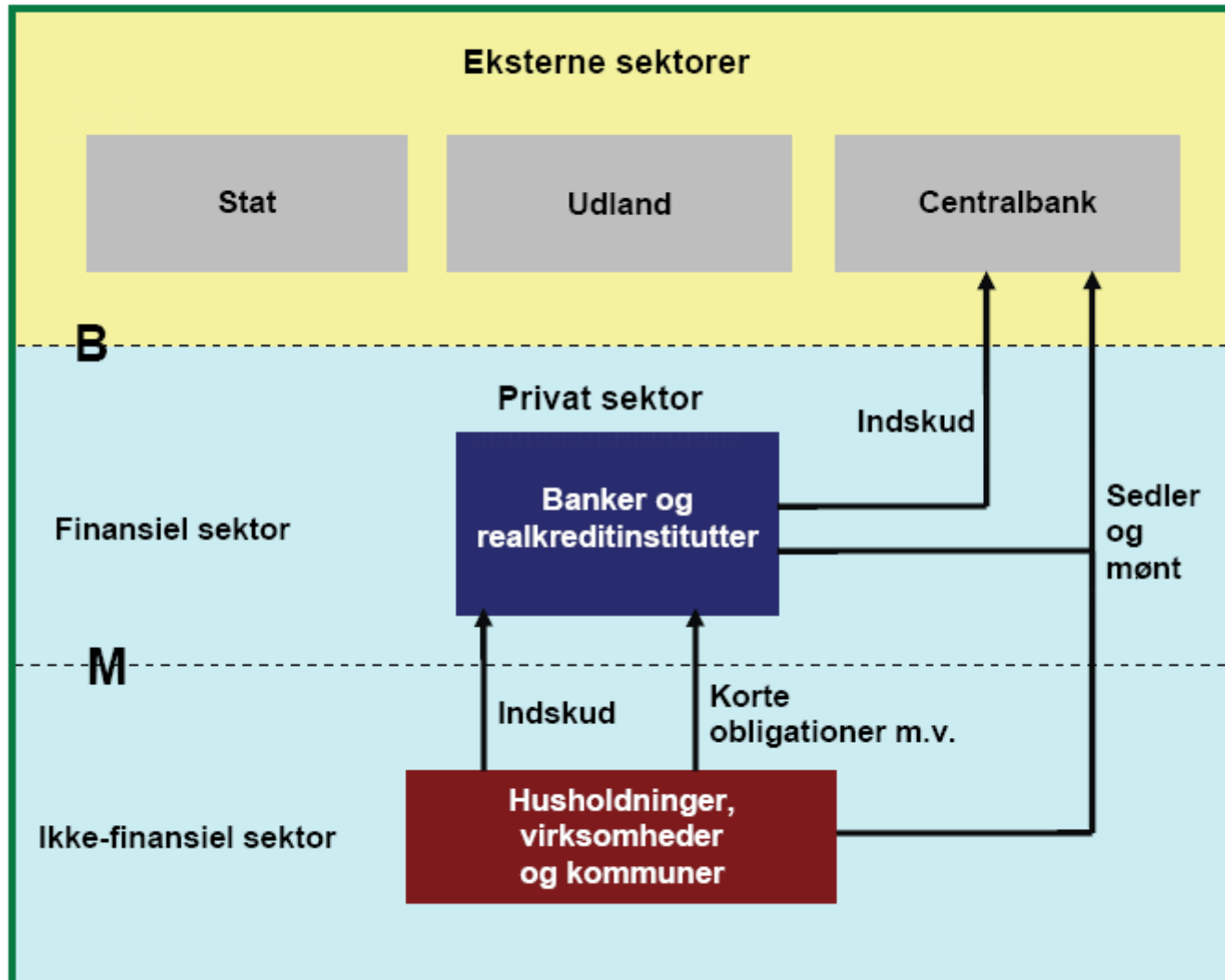

Figur 5.2 Udvikling i realkreditlånetyper. Danmark 1993-2012

Kilde: Danmarks Nationalbank

Figur 5.3 Pengebase (B) og pengemængde (M)

Tabel 5.7 Banker og realkreditinstitutters nettostilling 2008, 2010 og 2012

Mia. kr.	Ultimo 2008	Ultimo 2010	Ultimo 2012
Folioindestående, netto	10	15	102
Indskudsbeviser	118	132	184
Udlån	241	9	66
Nettostilling overfor Nationalbanken	-113	138	220

Kilde: Danmarks Nationalbank

Tabel 5.8 Pengeskabelse via bankernes indlån og udlån

	Stigning i borgernes kontanter	Stigning i borgernes indlån	Stigning i pengeinstitutternes krævede kassereserver	Stigning i udlån	Stigning i pengemængde
Udgangspunkt	-	-	-	-	100,0
1. runde	5,0	95,0	9,5	85,5	85,5
2. runde	4,3	81,2	8,2	73,1	73,1
3. runde	3,2	69,4	6,9	62,5	62,5
:	:	:	:	:	:
:	:	:	:	:	:
Ialt	34,5	655,2	65,5	589,7	689,7

Figur 5.4 Bankernes pengeskabende evne

